

Průběh trestního řízení

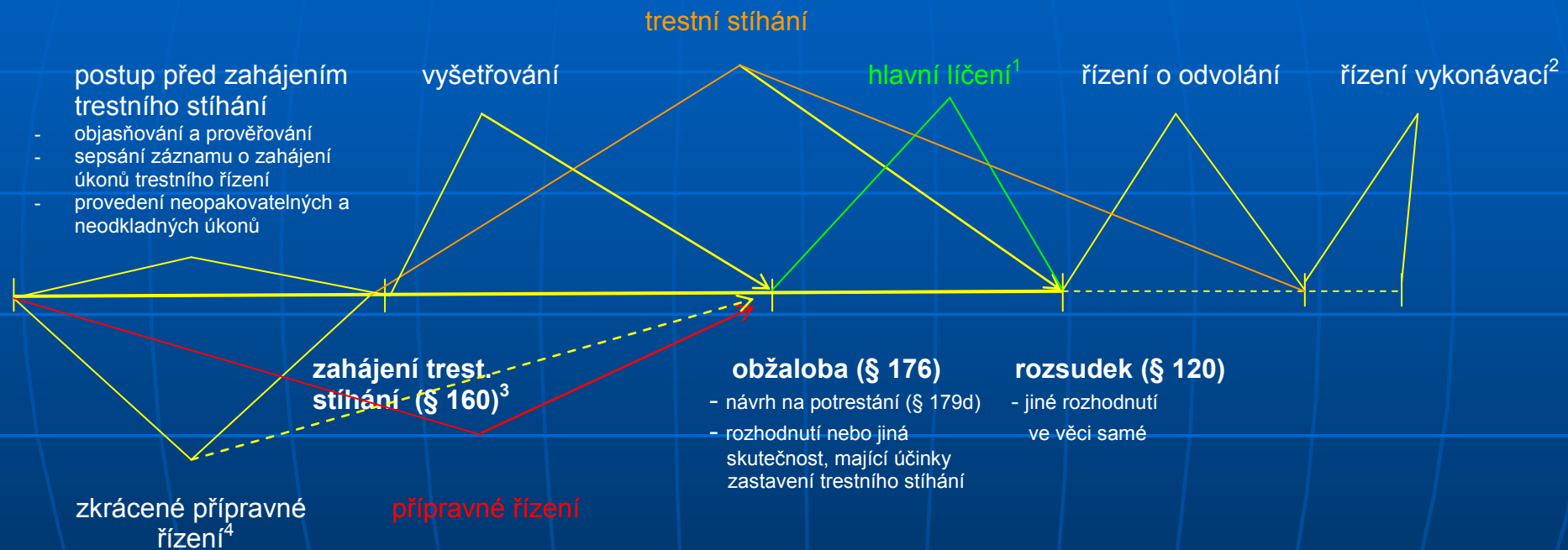
část první – Přípravné řízení trestní

doc. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D., univ. priv. prof.

Stádia trestního řízení

- Trestní řád rozeznává následující stádia:
  - Přípravné řízení
  - Předběžné projednání obžaloby
  - Hlavní líčení
  - Opravné řízení
  - Vykonávací řízení

Schéma průběhu trestního řízení podle českého trestního řádu

¹ Ve věcech, v nichž se konalo zkrácené přípravné řízení rozhoduje samosoudce po projednání věci ve zjednodušeném řízení (§ 314b trestního řádu).

² V některých případech, v nichž jsou uplatněny mimořádné opravné prostředky, resp. kdy je rozhodováno Ústavním soudem o ústavní stížnosti (§ 265a, §266, § 277, resp. § 314h a násl. trestního řádu) může probíhat ještě řízení o těchto prostředcích.

³ Ve věcech, v nichž se konalo zkrácené přípravné řízení a kde podal státní zástupce návrh na potrestání podle § 179d trestního řádu se trestní stíhání zahajuje tím, že návrh státního zástupce na potrestání byl doručen soudu (§ 174b odst. 1 trestního řádu).

⁴ Zkrácené přípravné řízení neprobíhá formou vyšetřování a nejde ani o řízení před zahájením trestního stíhání. Jde o samostatný druh řízení s vlastními pravidly.

Část I.
Přípravné řízení trestní

- Historie přípravného řízení v českých zemích
- Současná úprava přípravného řízení
- Orgány přípravného řízení:

- Policejní orgán
- Státní zástupce
- Soud (resp. soudce)

- Formy přípravného řízení
  - Postup před zahájením trestního stíhání (§ 158 – 159b)
  - Vyšetřování (§ 160 - § 175)
  - Zkrácené přípravné řízení (§ 179a - § 179f)
- Dokazování v přípravném řízení
- Obžaloba a návrh na potrestání

1. Postup před zahájením trestního stíhání

- Počátek provádění úkonů trestního řízení
  - Sepsání úředního záznamu o zahájení úkonu
  - Neodkladné nebo neopakovatelné úkony

- Policejní orgán je oprávněn
  - vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,
  - vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
  - obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,
  - provádět ohledání věci a místa činu,

- vyžadovat, za podmínek uvedených v § 114, provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,
- pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,
- za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,
- za podmínek stanovených v § 78 - § 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,
- způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

- Podání vysvětlení

- Osoba podávající vysvětlení může být podezřelým nebo nikoli.
- Právo na právní pomoc advokáta.
- Vysvětlení a neodkladný a neopakovatelný úkon (úloha soudce).

Operativně pátrací prostředky

- Předstíraný převod (§ 158c) – písemné povolení státního zástupce
  - *Předstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění, včetně převodu věci:*
    - *k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení,*
    - *jejíž držení je nepřípustné,*
    - *která pochází z trestného činu, nebo*
    - *která je určena ke spáchání trestného činu.*
- Sledování osob a věcí (§ 158d) – povolení státního zástupce nebo soudce
  - *Získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky*

- Použití agenta (§ 158e) – povolení soudce vrchního soudu
  - *Použití příslušníka Policie České republiky k úkolům uloženým řídicím policejním orgánem, vystupujícího zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti.*
- ➔ Operativně pátrací prostředky lze použít jak ve stádiu před zahájením trestního stíhání, tak po podání obžaloby (§ 158f).

Skončení prověřování

- Zákon stanoví lhůty (2, 3, 6 měsíců)
  1. Odložení nebo jiné vyřízení věci (§ 159a)
  2. Dočasné odložení zahájení trestního stíhání (§ 159b)
  3. Zahájení trestního stíhání (§ 160)

2. Vyšetřování

- Vyšetřovací orgány
  - Policejní orgán
  - Státní zástupce
- Stíhání se souhlasem poškozeného
  - Taxativní výčet trestných činů
  - Kontroverzní ustanovení s důsledky pro trestní řízení

Průběh vyšetřování

- Usnesení o zahájení trestního stíhání
- Účast obviněného a obhájce ve vyšetřování
- Skončení vyšetřování a prostudování spisů, návrhy
- Lhůty ke skončení vyšetřování (2, 3 měsíce)
- Vyšetřování trestných činů, o nichž koná v řízení v I. stupni krajský soud (§ 168 - § 170)
- Dozor státního zástupce (§ 174)

3. Zkrácené přípravné řízení (§ 179a – 179h)

- Podmínky zkráceného řízení:
  - Příslušnost okresního soudu;
  - Horní hranice trestu odnětí svobody nejvíce 3 roky;
  - Podezřelý přistižen při činu nebo bezprostředně po něm;
  - Jinak by bylo zahájeno trestní stíhání, věc je skutkově jednoduchá;
  - Práva podezřelého;
  - Lhůty pro skončení nelze překračovat;

Rozhodnutí v přípravném řízení

1. Postup před zahájením trestního stíhání:

- Odložení nebo jiné vyřízení věci (§ 159a):
  - Nejde o podezření ze spáchání trestného činu.
  - Trestní stíhání je nepřipustné.
  - Trestní stíhání je neúčelné.
  - Není znám pachatel.
  - (Nabývá právní moci, ale nečiní překážku rei iudicatae)
- Dočasné odložení zahájení trestního stíhání (§ 159b)
- Zahájení trestního stíhání (§ 160)

2. Vyšetřování:

- Postoupení věci jinému orgánu (§ 171)
- Zastavení trestního stíhání (§ 172)
- Přerušování trestního stíhání (§ 173)
- Podmíněné zastavení trestního stíhání (§ 307)
- Narovnání (§ 308)

- Přezkum usnesení o zastavení trestního stíhání a o postoupení věci Nejvyšším státním zastupitelstvím (§ 173a, § 174a)

- Podání obžaloby (§ 176)

3. Zkrácené přípravné řízení:

- Podání návrhu na potrestání
- Zahájení trestního stíhání
- Podmíněné odložení podání návrhu na potrestání

O t á z k y ? ? ?

